Dosarul nr.2-24007/23
2-23166086-12-2-21112023-1

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

15 mai 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul centru)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței
Judecătorul Octavian Dvornic
Grefier Daniela Odajiu

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Spînu Alexandr către SA „Termoelectrica" privind anularea ordinului de sancționare, încasarea prejudiciului moral și cheltuielile de judecată,

a constatat:

Argumentele participanților la proces

La 21 noiembrie 2023, Spînu Alexandr s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva SA "Termoelectrica" solicitând :

- declararea drept ilegal Ordinului nr.677-p din 08.09.2023, emis de S.A."Termoelectrica", cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare în privința lui Spînu Alexandr, Șef serviciu în industria prelucrătoare (Serviciul combustibil), în formă de- mustrare aspră.
- încasarea de la S.A ."Termoelectrica" IDNO 1003600026295 în beneficiului lui Spînu Alexandr IDNP 2004002083212, prejudiciul moral potrivi art. 90 alin.(3) Codul muncii.
- încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată

În susținerea acțiunii s-a menționat faptul că, Spînu Alexandr este angajat la SA "Termoelectrica" în baza contractului individual de muncă nr.62/CI din 10.08.2011. La momentul actual, în baza Acordului suplimentar la contractul individual de muncă nr.62/CI, datat cu 01.07.2022, Spînu Alexandr deține funcția de Șef serviciu în industria prelucrătoare.

La data de 08.09.2023 de către S.A. "Termoelectrica", în calitate de „Angajator", a fost emis Ordinul nr.677-p, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare lui Spînu Alexandr, Șef serviciu în industria prelucrătoare (Serviciul combustibil), în formă de - mustrare aspră.

Drept urmare, în temeiul prevederilor art.211 alin.(2) Codul Muncii, la data de 28.09.2023, a fost înregistrată o cerere prealabilă, având drept obiect, revocarea pe cale amiabilă a Ordinului nr. 766-p din 08.09.2023, cu indicarea motivelor de fapt și de drept.

Prin răspunsul nr.79/3227 din 30.10.2023 eliberat de „Termoelectrica,, SA în calitate de Angajator, ultimul a considerat drept neîntemeiată cererea prealabilă.

Ca urmare, având drept temei prevederile art.355 alin.(l), lit. a) al Codului Muncii, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de

3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său” și întru conformarea a interiorului termenului de adresare instanța de judecată, a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată și solicită să fie să din următoarele motive:

Temeiul de drept invocate în Ordinului nr.766-p din 08.09.2023, din partea angajatorului sunt prevederile art.10 alin.(1) lit. d), 206 alin.(1) lit. c), 209 alin.(1), 210, 211Codul Muncii .

Reieșind din partea motivată a Ordinului contestat, angajatul a fost sancționat citează: pentru organizarea neconformă a obligațiunilor funcționale manifestate prin organizarea necorespunzătoare și neîndeplinirea cerințelor documentelor normative în domeniul mediului a procesului de lucru privind înlăturarea consecințelor fisurii deranjamentului) care a avut loc în luna noiembrie 2022 (tura din 7-8 noiembrie) pe conducta de transportare a păcurii de la punctul recepție de scurgere nr.1 (PSRS-1) spre rezervorul de păcură nr.1 (RP-1) linia B (pe teritoriul CET Sursa -1, Serviciul combustibil), în urma căruia a fost poluat solul și s-au adus prejudicii resurselor de sol, constatate în Procesul-verbal de control nr.PV-IPM-2023-01798 din 25.07.2023, emis de Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Cu referire la prevederile art.209 Codul muncii rezultă expres că, sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical.

Sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare.

Atrage atenția, după cum s-a invocat mai sus, că Spînu Alexandr a fost sancționat pentru organizarea neconformă a obligațiunilor funcționale manifestate prin organizarea necorespunzătoare și neîndeplinirea cerințelor documentelor normative în domeniul mediului a procesului de lucru privind înlăturarea consecințelor fisurii deranjamentului), care a avut loc în luna noiembrie 2022.

Reclamantul mai indică faptul că însăși angajatorul indică ziua comiterii abaterii disciplinare data de 7-8 noiembrie 2022, pe când Ordinul nr.677-p, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare față de Spînu Alexandr, Șef serviciu în industria prelucrătoare (Serviciul combustibil) în formă de - mustrare aspră a fost emis la data de 08.09.2023, după expirarea a termenului limită stabilit de prevederile art.209 alin.(2) Codul Muncii fapt, ce constituie temei pentru anularea actului emis.

Reclamantul mai atrage atenția că la materialele dosarului sunt anexate explicațiile lui Spînu Alexandr, conform avizului eliberat de către angajator din 03.08.2023, referitor la întrebarea: ”Cum, când și de cine ați fost informat despre depistarea fisurii (deranjamentului) care a avut loc în luna noiembrie 2022 (tura de noapte 7—8 noiembrie) pe conducta de transportare a păcurii de la Punctul de recepție și scurgere nr. 1 (PRS-1) spre rezervorul de păcură nr. 1 (RP-1) linia B? ”

Din care rezultă, citează „La data de 7 noiembrie 2022, pe parcursul întregii zile, s-au efectuat lucrări de descărcare a păcurii din cisterne feroviare. ...In seara zilei de 7 noiembrie 22 păcura din rezervorul de recepție avea o temperatură joasă, deci nu putea fi pompată. Funcționarea pompelor submersibile la PSR-1 are loc doar cu păcură fierbinte cu temperatura de peste 60 °C. ....În conformitate cu atribuțiile funcționale, în jurul orelor 6 dimineața a zilei de 8 noiembrie 2022, am sunat pe D-ul Munteanu Lilian – Director tehnic adjunct Producere, pe care l-am informat despre toate circumstanțele producerii incidentului. D-ul Munteanu Lilian a fost la fața locului în mai puțin de o oră din momentul înștiințării, fapt confirmat de personalul operativ. Aproximativ la ora 11 aceleiași zile D-ul Munteanu împreună cu D-ul Lupan Alexandru au fost

prezenți locul incidentului. Am fost informat că conducerea este la curent despre producerea incidentului. I-am informat despre acțiunile mele de mai departe, fără să primesc careva indicații/recomandări pe marginea procesului de lichidare a consecințelor. În dimineața zilei de 8 noiembrie 2022 am solicitat ajutor, prin intermediul telefonului, de la Șeful Serviciului Transport Auto, prin oferirea de urgență a tehnicii de excavare și a unei autobasculante. Pentru a avea acces cu tehnica grea la conducta defectată era necesară strângerea urmelor de produse petroliere, pentru care s-a amenajat o groapă de 2x2x2 metri. Groapa respectivă a fost amenajată în așa mod ca să nu permită răspândirea produselor petroliere și din considerentul că zonele de protecție a rezervoarelor de păcură sunt special proiectată pentru asemenea situații de avarie. Fiecare rezervor este asigurat cu un dig de protecție ce protejează o suprafață de 100x100 m, iar înălțimea minimă a digului de 2 metri asigură captarea 100% a păcurii stocate în rezervor. Conform proiectului, perna de sub rezervor este executată în straturi compactate din argilă, nisip, și un strat hidroizolant din produse petroliere (bitum, rășini și păcură), deci constructiv în zona respectivă deja sunt utilizate produse petroliere.... La depistarea fisurii de către personalul de reparație nu au fost fixate careva urme de păcură, ceea ce observă din foto ce se anexează.... Conductele respective sunt montate în perioada anilor 1975-1978, când se executa montarea rezervoarelor de păcură nr. l și nr.2. Altă metodă de a elibera de sub păcură decât purjarea nu există, deoarece nu sunt prevăzute drejane.,,

Atrage atenția că la materialele dosarului, în calitate de probă este anexat Ordinul nr.592-p din 18.08.2023 cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare în formă de mustrare aspră cet. Alexandru Lupan, Director tehnic al întreprinderii și lui Lilian Munteanu, Director tehnic adjunct al întreprinderii din contextul căruia la fel rezultă citează „ conform inscripției în Registru operativ Panoului de comandă Stația de pompare a păcurii nr.1 , efectuate de Vladimir Rusu, Șef schimb Serviciu Combustibil ,sectorul nr.1, în urma reviziei utilajului la ora 0:40 din data de 08.11.2022 au fost depistate mai multe fisuri.....La ora 1:10 data de 08.11.2022 au fost informați ..Spînu Alexandr și s-au desfășurat mijloce de rotecție antiincindiară... fapt confirmat prin inscripția în Registrul de difecțiuni al Serviciului Combustibil, efectuate de Vladimir Rusus șef schimb combustibil pe data de 08.11.2022 la RPnl.,,

În partea dispozitivă a actului contestat se invocă citez,, sancționarea neîndeplinirii atribuțiilor de serviciu care au avut loc în luna noiembrie 2022,,,,în urma căruia a fost accidental poșuat solul și s-au adus prejudicii resurselor de sol, constatate în Procesul verbal de control *nr.PV-PPM-2023-01798 din 25.07.2023,,*

Anume acest controlul inopinat efectuat la data de 25.07.2023, ora 10.00 (proces-verbal de control nr.PV-PPM-2023-01798 din 25.07.2023) reprezintă modalitatea prin care au fost constatate pretinsele abateri disciplinare, fiind declanșat termenul de prescripție prevăzut la art. 209 alin.(1) Codul muncii.

La caz, concluziile Inspecției pentru Protecția Mediului nu conțin o constatare a existenței abaterilor disciplinare, ci o constatare a faptului încălcării regulilor ecologice la exploatarea instalațiilor, cu ulterioara înhumare a substanțelor toxice (păcură), manifestat prin admiterea deteriorării instalațiilor de transport a păcurii și admiterea scurgerii de păcură cu înhumarea ei ulterioară în sol care urmau a fi raportate la acțiunile persoanelor culpabile, prin prisma prevederilor Codului muncii. După cum s-a invocat mai sus conductele respective sunt montate în perioada anilor 1975-1978, când se executa montarea rezervoarelor de păcură nr. 1 și nr.2.

Astfel, angajatorul stabilind data de 08.09.2023, în calitate de zi a constatării abaterilor disciplinare, a interpretat în mod eronat art. 209 alin. (1) Codul muncii, în speță nefiind respectat termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare.

Ține să menționeze că, la data de 04 septembrie 2023, de către agentul constatator Inspector de Stat al mediului D-na Ceh Galina, reprezentantul Inspecției pentru Protecția mediului Chișinău față de cet. Spînu Alexandr, a.n 07.05.1988, IDNP 2004002083212, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.029170, în temeiul prevederilor art. 144 alin. (1) art. 155, 214 Codul Contravențional RM.

La caz, procesul-verbal cu privire la contravenție nr.029170, este întocmit pe marginea ”controlului inopinat efectuat la data de 25.07.2023, ora 10.00 (proces-verbal de control nr.PV-PPM-2023-01798 din 25.07.2023) la Secția de păcură Serviciul Combustibil nr.1 al S.A. ”Termoelectrica” din str. Transnistriei f/n Chișinău (teren cu număr cadastral 0100308.002), s-a constatat faptul încălcării regulilor ecologice la exploatarea instalațiilor, cu ulterioara înhumare a substanțelor toxice (păcură), manifestat prin admiterea deteriorării instalațiilor de transport a păcurii și admiterea scurgerii de păcură cu înhumarea ei ulterioară în sol, lângă depozitul nr.2 de păcură. Răspunderea pentru încălcările menționate o poartă Spînu Alexandr, responsabil Șef serviciu industria prelucrătoare, Șef serviciu Combustibil S.A. ”Termoelectrica”, încălcând prevederile prevăzute de art.32 lit. e, 38 din Legea nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător.”

De unde poate ajunge la concluzia că „Angajatul” deja a fost sancționat pentru aceiași abatere disciplinară, care a avut loc la data de 07-08 noiembrie 2022.

Potrivit contractului cu privire la răspundere materială individuală deplină nr.170 din 01.10.2015 încheiat între Spînu Alexandr și S.A. ”Termoelectrica”, este indicat expres că „Angajatul” nu poartă răspundere materială dacă prejudicial nu s-a produs din vina lui, precum și în alte circumstanțe prevăzute de art.334 din Codul Muncii RM.

Potrivit prevederilor art.334 Codul muncii, legiuitorul a stabilit expres că: (1) Salariatul este absolvit de răspundere materială dacă prejudiciul a fost cauzat în cazuri de forță majoră, confirmate în modul stabilit, de extremă necesitate, de legitimă apărare, de executare a unei obligații legale sau contractuale, precum și în limitele riscului normal de producție.

(2) Salariații nu răspund pentru pierderile inerente procesului de producție, care se încadrează în limitele prevăzute de normele tehnologice sau de legislația în vigoare, pentru prejudiciile materiale provocate în circumstanțe neprevăzute care nu puteau fi înlăturate, precum și în alte cazuri similare.

Conform art. 206 alin. (5) Codul muncii, la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective. Norma legală citată instituie principiul proporționalității la aplicarea sancțiunilor disciplinare.

Astfel, legislația muncii stabilește 4 tipuri de sancțiuni disciplinare (art.206 alin.(1) Codul muncii dintre care -mustrare aspră -care se aplică de către angajator pentru situații de încălcare a disciplinei muncii, care au perturbat mai serios activitatea angajatorului.

Nu este clară aplicarea sancțiunii cu titlu de -mustrare aspră în cazul în care perturbarea mai serioasă a activității angajatorului nu a avut loc „în fapt„ și „în drept„.

Potrivit art. 211^1 Codul muncii, se consideră încălcare gravă a obligațiilor de muncă următoarele acțiuni ale salariatului: h) cauzarea unui prejudiciu material mărimea căruia depășește cinci salarii medii lunare pe economie prognozate .

Potrivit Hotărîrii Guvernului nr. 936 din 28 decembrie 2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023 a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, în mărime de 11700 lei.

La caz, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr.028227 din 08.08.2023, întocmit față de S.A. ”Termoelectrica” de către agentul constatator Inspector de Stat al mediului

D-na Ceh Galina, reprezentantul Inspecției pentru Protecția Mediului Chișinău, potrivit pct.11 s-a dispus aplicarea amenzii în echivalentul de 19 444 lei, ceea ce este cu mult mai puțin decât cuantumul stabilit de prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 36 din 28 decembrie 2022 și art. 211[1] Codul Muncii RM.

Totodată, conform legislației se consideră că salariatul a încălcat obligațiile de serviciu când acțiunile acestuia au cauzat un prejudiciu material (art. 211[1] lit. h Codul uncii), însă în Ordinul de sancționare disciplinară, contestat, nu rezultă că "Angajatul" ar fi cauzat un eventual prejudiciu material Angajatorului. Alte acte care ar confirma s-au evalua suma prejudiciului cauzat „Angajatorului", nu au fost întocmite.

În același timp legislația în vigoare prevede expres că - mustrare aspră se aplică pentru acele abateri disciplinare săvârșite de salariat care au afectat activitatea normală a angajatorului. Fapt ce nu a avut loc, și rezultă din actele întocmite din partea angajatorului.

Aplicarea sancțiunii față de salariat este un drept și nu o obligațiune. Astfel, angajatorul nu este obligat să sancționeze salariatul în cazul săvârșirii unei abateri disciplinare, și are o putere de discreție.

Concomitent, cu cerințele în partea declarării drept ilegal Ordinului nr.677-p din 08.09.2023 emis de către S.A. "Termoelectrica" cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare cet. Spînu Alexandr, Șef serviciu în industria prelucrătoare (Serviciul combustibil), în formă de - mustrare aspră, consideră oportun de a înainta și cerințe în partea încasării din contul angajatorului a prejudiciului moral în echivalentul a unui salariu mediu a angajatului.

Prevederile art.5 lit.x) Codul muncii RM, printre principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă și a altor raporturi legate nemijlocit de acestea, ce reies din normele dreptului internațional și din cele ale Constituției Republicii Moldova, include și principiul "obligativitatea reparării integrale de către angajator a prejudiciului material și a celui moral cauzate salariatului în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de muncă".

Principiul respectiv este regăsit în prevederile art.9 lit.n) și 10 lit.p) în concordanță cu art.329 Codul muncii - "dreptul de bază a salariatului la repararea prejudiciului material și a celui moral cauzat în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de muncă" și "obligația angajatorului să repare prejudiciul material și cel moral cauzat salariaților în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de muncă", care își găsește concretizare în normele Titlului XI, Capitolele I și II ale Codului muncii.

În corespundere cu art. 329 alin. (1) și (2) Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material și cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părți. Litigiile și conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluționează de instanța de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

Din acest motiv Spînu Alexandr consideră că "Angajatorul" este ținut să compenseze prejudiciul moral provocat. Cuantumul prejudiciului moral a fost calculat racordând speței prevederea art. 90 alin.(3) CM RM, care dispune ca prejudiciul moral nu poate fi mai mic de cit un salariu mediu lunar al salariatului. Astfel, reclamantul consideră că atribuirea a unu salariu mediu lunar în beneficiul acesteia, ar compensa prejudiciu moral provocat.

În partea cheltuielilor de judecată indică că suma onorariului pentru asistența juridică în mărime de 3 500 lei este achitată, pentru întocmirea cererii de chemare în judecată și perfectarea

setului de acte, este confirmată prin bonul de plată seria GL nr.421038 din 10.11.2023 eliberat de CA,, Chirilenco Svetlana,, anexat drept probă la prezenta cerere, cheltuieli care formează a fi atribuite potrivit legislației în vigoare din contul pârâtului.

În ședința de judecată reclamantul Spînu Alexandr a susținut acțiunea si a solicitat admiterea acestei integral în varianta formulată.

Reprezentatul pârâtului ”Termoelectrica ” S.A., Parsian Elena în ședința de judecată acțiunea nu a recunoscut și a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată.

În referința depusă a menționat faptul că conform prevederilor Ordinului Directorului general al întreprinderii (interimar) ”Termoelectrica ” S.A. nr. 118 din 24.07.2023 s-a dispus constituirea Comisiei de anchetă, în urma apariției în spațiul public, pe mai multe pagini web, a informațiilor referitoare la pretinsa “ îngropare” a păcurii pe teritoriul CET Sursa 1 (CET-2) str. Meșterul Manole, 3 mun. Chișinău, în perioada 2022-2023, pentru a stabili existența circumstanțelor, acțiunilor și inacțiunilor persoanelor responsabile, a aprecia cauzele și motivele ce au generat admiterea posibilelor încălcări relevate în informațiile apărute în spațiul public, pentru a formula întrebările ținând cont de circumstanțele descrise și a stabili salariații (persoanele) care urmează să dea explicațiile de rigoare la respectivele întrebări, pentru elucidarea tuturor circumstanțelor de fapt și de drept, examinarea multilaterală și multiaspectuală a cazului dat, cât și pentru a elabora propuneri de înlăturare (preîntâmpinare) a cauzelor și condițiilor care au dus la comiterea abaterilor disciplinare.

În rezultatul studierii materialelor inclusiv a link-urilor transmise de către Biroul Comunicare și Relații cu Publicul, prin e-mail, în data de 27.07.2023, cât și a actelor, documentelor acumulate, inclusiv celor prezentate suplimentar, precum și a explicațiilor persoanelor supuse anchetei de serviciu, a fost formulată Concluzia din 11.08.2023 privind rezultatele anchetei ce serviciu, inițiate în temeiul Ordinului nr. 118 din 24.07.2023.

În baza celor expuse, ținând cont de cele constatate, relatate și statuate în Concluzia din 11.08.2023 privind rezultatele anchetei de serviciu, persoanele nemijlocit responsabile pentru comiterea abaterilor și încălcărilor descrise, sunt: Alexandru Lupan, Director tehnic al întreprinderii; Lilian Munteanu, Director tehnic adjunct al întreprinderii (producere); Alexandr SPÎNU, Șef serviciu în industria prelucrătoare, Serviciul Combustibil.

Prin urmare, conform Ordinului nr. 592-p din 18.08.2023 Cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare cu dispunerea întreprinderii unor măsuri și acțiuni, lui Alexandru Lupan, Directorul Tehnic al întreprinderii și lui Lilian Munteanu, Director tehnic adjunct si întreprinderii (producere) le-au fost aplicate sancțiuni disciplinare sub formă de ”mustrare aspră”.

Se reține faptul că, Alexandr Spînu, Șef Serviciu în industria prelucrătoare, Serviciul Combustibil (n.p. 8185), conform Ordinului de acordare a concediului Nr. 1976p/03 din .‘3.08.2023 începând cu data de 04.08.2023 s-a aflat în concediu de odihnă anual, până la data de 03.09.2023, iar conform art. 209 alin. (1) din Codul muncii al R. Moldova perioada aflării salariatului în concediul anual de odihnă nu se ia în calcul la aplicarea sancțiunii disciplinare.

La data de 04.09.2023 Alexandr SPÎNU, Șef Serviciu în industria prelucrătoare, Serviciul Combustibil a luat cunoștință cu Concluzia din 11.08.2023 privind rezultatele anchetei de serviciu, inițiate în temeiul Ordinului nr. 118 din 24.07.2023 și cu Ordinul nr. 592-p din 18.08.2023 Cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare cu dispunerea întreprinderii unor măsuri și acțiuni.

Conform Concluziei, prin aviz din 03.08.2023, în temeiul p revederilor art. 208 alin. (1) Codul Muncii, a fost solicitate explicații în formă scrisă de la Alexandr Spînu, Șef serviciu în

industria prelucrătoare (Serviciul Combustibil). La data de 03.08. 23. Alexandr Spînu a prezentat explicațiile la avizul înmânat de către angajator.

Comisia a constatat că, în explicația lui Alexandr Spînu Șef serviciu în industria prelucrătoare (Serviciul Combustibil), în luna noiembrie 2022 (tura 7-8 noiembrie) a avut loc purjarea conductelor de transportare, în scopul evitării șocurile hidraulice la contactul păcurii fierbinți cu conducta rece, or reieșind din regulă existentă, orice pompare a păcurii dintr-un rezervor în altul se efectuează în prezența personalului administrativ și celui de reparație, în scopul intervenirii operative în caz de deranjament.

Astfel, Alexandr Spînu relevă că, „aproximativ după ora 2 noaptea din 8 noiembrie 2022 am fost sunat de către D-lui Rusu Vladimir care mi-a comunicai despre faptul că a fost depistată o scurgere de abur în regiunea digului de protecție între rezervoarele de păcură nr. 1 și nr. 2, că au fost întreprinse măsurile de deconectare a segmentului de țeava aflată sub presiune, s-au adus mijloacele de stingere a incendiilor și nisip pentru localizarea scurgerilor, a fost informat șeful de tură pe Centrală D-ul Donnic Andrei. La rândul meu am dat indicații (întrebări de concretizare) pentru comutări operative în schemele tehnologice pentru stoparea procesului de purjare. Personalul operativ a acționat în strictă conformitate cu cerințele Instrucțiunii de prevenire și lichidare a avariilor în cadrul S.A. ”Termoelectrica ” CET Sursa-1 (Punctul 4.1 Ruptură la conductă de păcură). Fără a primi indicațiile mele personalul operativ a efectuat înregistrările corespunzătoare în registrul operativ și în registrul de defecțiuni de la panoul de comandă. Când am revenit la serviciu la ora 6:30 am observat o pată neagră care se scurge din țeava (гильза) de protecție a conductei pe linia B, în zona de protecție a Rezervorului de păcură nr. 2. Din cauza vegetației era imposibil de apreciat volumul peliculei formate. Aria afectată nu depășea suprafața de 15-20 m^2 (dimensiunile aproximative 3x6 metri).”

A mai indicat Alexandr Spînu că, „în jurul orelor 6 dimineața a zilei de 8 noiembrie 2022, am sunat pe D-ul Munteanu Lilian - Director Tehnic adjunct Producere, pe care l-am informat despre toate circumstanțele producerii incidentului. D-ul Munteanu Lilian a fost la fața locului în mai puțin de o oră din momentul înștiințării, fapt confirmat de personalul operativ. Aproximativ la ora 11 aceleiași zile D-ul Munteanu împreună cu D-ul Lupan Alexandru au fost prezenți la locul incidentului. Am fost informat că conducerea este la curent despre producerea incidentului. I-am informat despre acțiunile mele de mai departe, fără să primesc careva indicații/recomandări pe marginea procesului de lichidare a consecințelor.”

Cu privire la organizarea procesului de reparație a conductei defectate și procesul de înlăturare a consecințelor fisurii (deranjamentului), Comisia a remarcat că, dl Alexandr SPÎNU a precizat că, „în dimineața zilei de 8 noiembrie am solicitat ajutor, prin intermediul telefonului, de la Șeful Serviciului Transport Auto, prin oferirea de urgență a tehnicii de excavare și a unei autobasculante. Pentru a avea acces cu tehnica grea la conducta defectată era necesară strângerea urmelor de produse petroliere, pentru care s-a amenajat o groapă de 2x2x2 metri...

...Groapa respectivă a fost amenajată în așa mod ca să nu permită răspândirea produselor petroliere și din considerentul că zonele de protecție a rezervoarelor de păcură sunt special proiectată pentru asemenea situații de avarie. Fiecare rezervor este asigurat cu un dig de protecție ce protejează o suprafață de 100x100 m, iar înălțimea minimă a digului de 2 metri asigură captarea 100% a păcurii stocate în rezervor. Conform proiectului, perna de sub rezervor este executată în straturi compactate din argilă, nisip, și un strat hidroizolant din produs, petroliere (bitum, rășini și păcură), deci constructiv în zona respectivă deja sunt utilizate produse petroliere. Grosimea totală a tuturor straturilor de protecție conform proiectului ajunge în medie la 3 - 4 metri adâncime.

.... s-a reușit deshumarea conductelor abia la data de 9 noiembrie.
... Fisura a fost lichidată prin sudură, pusă în funcțiune la data de 14 noiembrie, iar la data de 16 noiembrie au fost finalizate lucrările de amenajare a digului și a zonei de protecție.
... Conductele respective sunt montate în perioada anilor 1975-1978, când se executa montarea rezervoarelor de păcură nr. I și nr. 2. Altă metodă de a elibera de sub păcură decât purjarea nu există, deoarece nu sunt prevăzute drenaje.
Menționez faptul că Serviciul Combustibil în pofida crizei de personal a activat în regim de avarie pe întreg sezonul de încălzire (din 26 septembrie 2022 până pe 14 aprilie 2023), asigurând cu forțele proprii recepția - stocarea - pregătirea și lichidarea situațiilor de avarie la utilajul care nu a fost exploatat în asemenea regim din momentul punerii lui în funcțiune.

În acest sens, Comisia a concluzionat că, reieșind din explicațiile prezentate în cadrul anchetei, personalul operativ în luna noiembrie 2022 (tura 7-8 noiembrie), la depistarea fisurii în proces de aburire a conductelor de transportare a păcurii, a întreprins măsurile antiincediare corespunzătoare, în scopul neadmiterii agravării situației a fost sistată aburirea conductelor de transportare a păcurii. Prin urmare, nu a fost afectat ciclul tehnologic a echipamentelor CET Sursa 1, graficele de producere a energiei electrice și termice fiind respectate.

Totodată, Comisia de anchetă a menționat că, reieșind din explicația prezentată de Alexandr Spînu Șef serviciu în industria prelucrătoare (Serviciul Combustibil) nu se identifică persoana care a efectuat înregistrarea foto și video a procesului de reparație a conductei defectate și a procesului de înlăturare a consecințelor fisurii (deranjamentului) de către salariații entității.

În circumstanțele descrise, Comisia a concluzionat că, Alexandr Spînu, Șef serviciu în industria prelucrătoare (Serviciul Combustibil) nu a îndeplinit cerințele documentelor normative în domeniul mediului și nu a organizat corespunzător procesul de lucru privind înlăturarea consecințelor fisurii (deranjamentului) care a avut loc în luna noiembrie 2022 (tura 7-8 noiembrie) pe conducta de transportare a păcurii de la punctul recepție și scurgere nr. 1 (PRS-1) spre rezervorul de păcură nr.l (RP-1) linia B (pe teritoriul CET Sursa-1, Serviciul Combustibil), în urma căruia a fost poluat solul și s-au adus prejudicii resurselor de sol, constatate în Procesul-verbal de control nr. PV-IPM-2023-01798 din 25.07.2023, emis de Inspectoratul Pentru Protecția Mediului.

Suplimentar la cele constatate, Comisia, a mai subliniat că, în decursul ultimului an, lui Alexandr Spînu nu i-au fost aplicate careva sancțiuni disciplinare.

Prin urmare, prin acțiunile și inacțiunile sale, Alexandr Spînu, Șef serviciu în industria prelucrătoare, Serviciul Combustibil, a încălcat prevederile art. 9 alin. (2) lit. a) și c) din Codul muncii al Republicii Moldova, în care este stabilit că salariatul este obligat a) să-și îndeplinească conștiincios obligațiile de muncă prevăzute de contractul individual de muncă; c) să respecte cerințele regulamentului intern al unității [...]

Astfel, reclamantul nu a respectat nici cerințele pct. 3.4 lit. a) și m) din Regulamentul Intern al Societății pe Acțiuni ”Termoelectrica” (Ediția 2019), în care este prevăzut: 3.4. Salariatul se obligă să-și îndeplinească conștiincios obligațiile de muncă stabilite în contractul individual de muncă, în fișa de post și în alte acte normative, instrucțiuni etc.

Mai mult, reclamantul, a încălcat și prevederile pct. 3.1, 3.10., 3.16., 3.31., 3.37. ale Fișei de post a Șefului Serviciul Combustibil cod: 314-FP-01, care prevăd următoarele: Șeful Serviciului Combustibil îndeplinește următoare funcții: 3.1. Verifică funcționarea și starea exterioară a echipamentelor, mecanismelor, dispozitivelor și încăperilor, care se află în gestiunea serviciului, prin efectuarea de runde și inspecții cu scopul depistării și înlăturării la timp a defecțiunilor. 3.10. Ia măsuri de lichidare deteriorărilor și înlăturare a stării de avarie a

echipamentelor. 3.16. Controlează termenii, volumele și calitatea reparării echipamentelor SCb. 3.31. îndeplinește cerințele Inspectoratului Ecologic Principal de Stat și a Centrului de Sănătate Publică din municipiul Chișinău. 3.37. Controlează respectarea de către muncitorii serviciului disciplina de muncă și de producere, cerințele și regulile de protecție a muncii, tehnică a securității și a sanitariei industriale.

În contextul celor expuse, având temei de drept prevederile art. 10 alin. (1) lit. d), 206 alin. (1), lit. c), 208, 209 alin. (1), 210, 211 din Codul muncii al Republicii Moldova, prin Ordinul „Termoelectrica" S.A. nr. 677-p din 08.09.2023, pentru executarea neconformă a obligațiunilor funcționale manifestate prin:

-organizarea necorespunzătoare a procesului de lucru privind înlăturarea consecințelor fisurii (deranjamentului) care a avut loc în luna noiembrie 2022 (tura 7-8 noiembrie) pe conducta de transportare a păcurii de la punctul recepție și scurgere nr. l (PRS-1) spre rezervorul de păcură nr. l (RP-1) linia B (pe teritoriul CET Sursa-1, Serviciul Combustibil), în urma căruia a fost poluat solul și s-au adus prejudicii resurselor de sol, constatate în Procesul-verbal de control nr. PV-IPM-2023-01798 din 25.07.2023, emis de Inspectoratul Pentru Protecția Mediului.

-neîndeplinirea cerințelor documentelor normative în domeniul mediului în proces de înlăturare a consecințelor fisurii (deranjamentului), care a avut loc în luna noiembrie 2022 (tura 7-8 noiembrie) pe conducta de transportare a păcurii de la punctul recepție și scurgere nr.l (PRS-1) spre rezervorul de păcură nr. l (RP-1) linia B (pe teritoriul CET Sursa-1, Serviciul Combustibil), în urma căreia a fost accidental poluat solul și s-au adus prejudicii resurselor de sol, constatate în Procesul-verbal de control nr. PV-IPM-2023- 01798 din 25.07.2023, emis de Inspectoratul Pentru Protecția Mediului.

În referință se mai indică faptul că lui Alexandr Spînu Șef serviciu în industria prelucrătoare, Serviciul Combustibil, (n.p. 8185) i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară - mustrare aspră. Ordinul nr. 677-p din 08.09.2023 a fost adus la cunoștință lui Spînu Alexandr la data de 11.09.2023.

În acest sens relevă că, angajatorul la emiterea ordinului contestat în prezenta speță a respectat integral procedura reglementată în actele normative pentru aplicarea sancțiunii disciplinare, inclusiv de prevederile art. 208-211 din Codul muncii al Republicii Moldova.

Concomitent, menționează că, având în vedere că, "Termoelectrica" S.A. este un obiect strategic, care prin activitatea sa fiabilă și neîntreruptă asigură securitatea energetică a țării, iar dezechilibrarea disciplinei în muncă poate afecta procesele de producere a energiei electrice și termice la întreprindere, consideră că, angajatorul, corect a emis Ordinul nr. 677-p din 08.09.2023 și a aplicat sancțiune disciplinară reclamantului sub formă de mustrare aspră.

Or, aplicarea sancțiunii disciplinare reprezintă un drept al angajatorului, care a fost acordat de către legiuitor în temeiul art. 10 alin. (1) lit. d) Codul Muncii.

Astfel, potrivit art. 10 alin. (1) lit. d) și e) Codul Muncii, „angajatorul are dreptul d) să tragă salariații la răspundere disciplinară și materială în modul stabilit de prezentul cod și de alte acte normative; e) să emită acte normative la nivel de unitate "

Totodată, potrivit art. 9 alin. (2) lit. a), c) și d) din Codul muncii al Republicii Moldova, „(2) salariatul este obligat: a) să-și îndeplinească conștiincios obligațiile de muncă prevăzute de contractul individual de muncă; c) să respecte cerințele regulamentului intern al unității [...], d) să respecte disciplina muncii".

Prin urmare, consideră că, eventuala admitere a cererii de chemare în judecată înaintată de reclamantul Spînu Alexandr și anularea Ordinului pârâtului contestat în prezenta speță, poate fi interpretată ca o manifestare de inegalitate între salariați și ca o acțiune în detrimentul

salariaților, care respectă disciplina muncii și îndeplinesc conștiincios obligațiile de muncă, respectând cerințele actelor normative, întocmai. Or, în scopul asigurării disciplinei în muncă, atât prin cadrul normativ în vigoare, cât și prin actele normative la nivel de unitate, angajatorul a fost investit cu mecanismul legal, transparent și eficient, fiind definitivate condiții, termene și modul de aplicare a sancțiunilor disciplinare și stimulări.

Concluzionează că ordinul contestat de către reclamant, este unul legal și întemeiat, la caz, lipsind temeiuri de anulare al acestuia.

Într-o altă ordine de idei, cu referire la alte argumente ale reclamantului invocate în conținutul cererii de chemare în judecată, la fel, le apreciază ca fiind neîntemeiate, nefiind bazate pe un substrat factologic și juridic, fiind invocate cu rea-credință și nefiind însoțite de un suport juridic probatoriu în acest sens, ceea ce constituie o circumstanță în plus ce denotă netemeinicia acțiunii înaintate de reclamantul Spînu Alexandr.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind participanții la proces, apreciind argumentele părților litigante întru susținerea pretențiilor formulate și obiecțiile înaintate, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitim.

În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art.166 alin.(1) același cod, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

Potrivit art.6 Cod de procedură civilă, statuează, că instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform art.118 alin.(1),(3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă al RM, prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În conformitate cu art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. 68. Constatând toate cele relatate supra, instanța de judecată conchide că, argumentele părții reclamante precum că acțiunile Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală contravin normelor legale, sunt neîntemeiate.

În conformitate cu dispozițiile art.239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit prevederilor art.240 alin.(1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii, iar în conformitate cu exigențele alineatului (3) același articol, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant și în numele legii, în corespundere cu prevederile art.241 alin.(1) Codul de procedură civilă al RM.

Potrivit art. 10 alin. (2) lit. a) și b) Codul muncii, angajatorul este obligat să respecte legile și alte acte normative, clauzele contractului colectiv de muncă și ale convențiilor colective, să respecte clauzele contractelor individuale de muncă.

Iar conform art. 5 lit. o) al Codului muncii, unul din principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă şi a altor raporturi legate nemijlocit de acestea, principii ce reies din normele dreptului internațional şi din cele ale Constituției Republicii Moldova, este obligația părților la contractele colective și individuale de muncă de a respecta clauzele contractuale, inclusiv dreptul angajatorului de a cere de la salariat îndeplinirea obligațiilor de muncă și manifestarea unei atitudini gospodărești față de bunurile angajatorului și, respectiv, dreptul salariatului de a cere de la angajator îndeplinirea obligațiilor față de salariați, respectarea legislației muncii și a altor acte ce conțin norme ale dreptului muncii.

Conform art.45 Codul muncii, contractul individual de muncă este înţelegerea dintre salariat şi angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcţie, să respecte regulamentul intern al unităţii, iar angajatorul se obligă să-i asigure condiţiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum şi să achite la timp şi integral salariul.

La caz, se va remarca și faptul că potrivit art. 89 alin. (2) Codul muncii, la examinarea litigiului individual de muncă de către instanța de judecată, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea și să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului.

Astfel, în cazul soluționării litigiilor de muncă, sarcina probațiunii îi revine angajatorului care v-a fi obligat să dovedească temeinicia legalității acțiunilor sale, deci vinovăția acțiunilor angajatorului se prezumă, respectiv, ultimul v-a fi nevoit să probeze în instanță lipsa vinovăției.

Conform art. 210 alin. (3) Codul muncii, ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) de sancţionare poate fi contestat de salariat în instanţa de judecată în condiţiile art.355.

Potrivit art. 355 alin. (1) Codul muncii cererea privind soluţionarea litigiului individual de muncă se depune în instanţa de judecată: a) în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său; b) în termen de 3 ani de la data apariţiei dreptului respectiv al salariatului, în situaţia în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului.

Având în vedere că reclamantul s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată la 21 noiembrie 2023, termenul prevăzut la art. 355 Codul muncii a fost respectat, or din conținutul cererii de chemare în judecată și din înscrisurile anexate la aceasta, reclamantul contestă ordinul cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare din 08 septembrie 2023.

În ședința de judecată s-a constatat că reclamantul, Spînu Alexandr este angajat la SA ”Termoelectrica” în calitate de Șef serviciu în industria prelucrătoare.(f.d 17, vol I)

Astfel la data de 08 septembrie 2023 de către S.A. ”Termoelectrica”, în calitate de angajator, a fost emis Ordinul nr.677-p, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare lui Spînu Alexandr, Șef serviciu în industria prelucrătoare (Serviciul combustibil), prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară - mustrare aspră.(f.d 10-12, vol I)

În conținutul Ordinului nr.766-p din 08.09.2023 fiind indicate temeiurile de drept prevederile art.10 alin.(1) lit. d), 206 alin.(1) lit. c), 209 alin.(1), 210, 211 Codul Muncii, astfel angajatorul l-a sancționat pe Spînu Alexandr pentru executarea neconformă a obligațiilor funcționale manifestate prin organizarea necorespunzătoare și neîndeplinirea cerințelor documentelor normative în domeniul mediului a procesului de lucru privind înlăturarea consecințelor fisurii deranjamentului) care a avut loc în luna noiembrie 2022 (tura din 7-8 noiembrie) pe conducta de transportare a păcurii de la punctul recepție de scurgere nr.1 (PSRS-1) spre rezervorul de păcură nr.1 (RP-1) linia B (pe teritoriul CET Sursa -1, Serviciul combustibil), în urma căruia a fost poluat solul și s-au adus prejudicii resurselor de sol, constatate în Procesul-verbal de control nr.PV-IPM-2023-01798 din 25.07.2023, emis de Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Totodată în ordinul nominalizat fiind indicat și neîndeplinirea cerințelor documentelor normative în domeniul mediului în proces de înlăturare a consecințelor fisurii (deranjamentului), care a avut loc în luna noiembrie 2022 (tura 7-8 noiembrie) pe conducta de transportare a păcurii de la punctul recepție și scurgere nr.1 (PRS-1) spre rezervorul de păcură nr. 1 (RP-1) linia B (pe teritoriul CET Sursa-1, Serviciul Combustibil), în urma căreia a fost accidental poluat solul și s-au adus prejudicii resurselor de sol, constatate în Procesul-verbal de control nr. PV-IPM-2023-01798 din 25.07.2023, emis de Inspectoratul Pentru Protecția Mediului.

Reclamantul nefiind de acord cu ordinul nr.766-p din 08.09.2023 cu privire la aplicarea secțiunii disciplinare, a depus prezenta acțiune solicitând anularea acestuia ca fiind ilegal și neîntemeiat.

În conformitate cu art. 206 alin.(1)–(5) Codul muncii, pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice faţă de salariat următoarele sancţiuni disciplinare: a) avertismentul; b) mustrarea; c) mustrarea aspră; d) concedierea (în temeiurile prevăzute la art.86 alin.(1) lit.g)-r)). Legislaţia în vigoare poate prevedea pentru unele categorii de salariaţi şi alte sancţiuni disciplinare. Se interzice aplicarea amenzilor şi altor sancţiuni pecuniare pentru încălcarea disciplinei de muncă. Pentru aceeaşi abatere disciplinară nu se poate aplica decît o singură sancţiune. La aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul trebuie să ţină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise şi de alte circumstanţe obiective.

Totodată prevederile art. 208 alin (1) codul muncii prevede că până la aplicarea sancțiunii disciplinare angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicaţia privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicaţia cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului şi un reprezentant al salariaţilor.

După cum rezultă din conținutul materialele cauzei, conducătorul SA ”Termoelectrica” a ținut cont de prevederile art. 208 alin (1) Codul Muncii și astfel a solicitat explicații în scris de la

Spînu Alexandr cu privire la evenimentele produse în luna noiembrie 2022 (tura de noapte 7-8 noiembrie)

La caz instanța reține potrivit art.209 Codul muncii, sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical.

Sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare, iar în urma reviziei sau a controlului activităţii economico-financiare – după expirarea a 2 ani de la data comiterii. În termenele indicate nu se include durata desfăşurării procedurii penale.

Ca urmare, din conținutul Ordinului nr. 677-p din 08 septembrie 2023 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare se atestă că Spînu Alexandr a fost sancționat pentru organizarea neconformă a obligațiunilor funcționale manifestate prin organizarea necorespunzătoare și neîndeplinirea cerințelor documentelor normative în domeniul mediului a procesului de lucru privind înlăturarea consecințelor fisurii (deranjamentului), care a avut loc în luna noiembrie 2022 (tura 7-8 noiembrie).

Reieșind din cele menționate instanța atrage atenția asupra faptului că însăși angajatorul în ordinul de sancționare indică ziua comiterii abaterii disciplinare ca fiind data de 7-8 noiembrie 2022, însă Ordinul nr.677-p cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare lui Spînu Alexandr, Șef serviciu în industria prelucrătoare (Serviciul combustibil) în formă de - mustrare aspră a fost emis la data de 08 septembrie 2023.

Luând în considerare că legiuitorul a stabilit clar că sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare, instanța atestă în speță că angajatorul SA ”Termoelectrica” a sancționat salariatul Spînu Alexandr după expirarea a termenului limită stabilit de prevederile art.209 alin.(2) Codul muncii.

Instanța ține să sublinieze faptul că înainte de a identifica sancțiunea disciplinară ce urma a fi propusă de către comisie pentru a fi aplicată salariatului, comisia trebuia să țină cont de termenele în interiorul cărora salariatul poate fi sancționat disciplinar, or termenul de 6 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare prevăzut la art. 209 alin. (2) Codul muncii, constituie o garanție importantă în cazul sancționării disciplinare.

Aşadar, din interpretarea art. 209, alin. (2) din Codul muncii, rezultă că momentul de la care începe să curgă termenul pentru aplicarea sancţiunii disciplinare, se consideră ziua în care despre abatere a aflat conducătorul unităţii sau o altă persoană, căreia, potrivit funcţiei, îi este subordonat salariatul, indiferent de faptul dacă această persoană, în conformitate cu legislaţia, are sau nu dreptul de a aplica sancţiuni disciplinare.

Din prevederile legale prevăzute la art. 209 alin (2) Codul muncii rezultă că legiuitorul a stabili anumite condiții privind exercitarea drepturilor angajatorului, nerealizarea cărora poate duce la stingerea acestor drepturi.

Asemenea condiții se referă, inclusiv, la limitele de apariție, exercitare sau apărare a drepturilor, numite „termene".

Instanța subliniază că termenele au ca scop asigurarea funcţionării normale şi asigurarea stabilităţii raporturilor de muncă, participanţii fiind disciplinaţi întru realizarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor de muncă.

Printre diferitele tipuri de termene instituite în dreptul muncii se numără și termenele de realizare a drepturilor, numite și termene de decădere. Acestea sunt perioadele de timp, în cadrul

cărora titularii drepturilor subiective sunt împuterniciți să-si realizeze drepturile, nerealizarea acestora fiind sancționată cu pierderea lor.

Ca urmare, potrivit materialului probator anexat se atestă că informația cu privire depistarea fisurilor pe linia de transportare a păcurii din PRS1 a fost înregistrată în Registrul de defecțiuni a SA ”Termoelectrica” la 08.11.2022, corespunzător în Registrul operativ la 07.11.2022 a fost înregistrată informația despre depistarea mai multor fisuri posibil pe linia de transportare a păcurii din PRS1 spre RP1 linia B. Despre scurgere au fost informați ȘT CET Dnnic ȘS, Comb Spînu..(f.d 27, 28)

Suplimentar instanța mai atrage atenția că la materialele dosarului este anexată nota informativă semnată de către Spînu Alexandr ca urmare a prezentării explicațiilor conform avizului din 03.08.2023, referitor la întrebarea: ”Cum, când și de cine ați fost informat despre depistarea fisurii (deranjamentului) care a avut loc în luna noiembrie 2022 (tura de noapte 7—8 noiembrie) pe conducta de transportare a păcurii de la Punctul de recepție și scurgere nr. 1 (PRS-1) spre rezervorul de păcură nr. 1 (RP-1) linia B?” (f.d 31-32, vol I)

Astfel din conținutul notei explicative se atestă că Spînu Alexandr a informat că „La data de 7 noiembrie 2022, pe parcursul întregii zile, s-au efectuat lucrări de descărcare a păcurii din cisterne feroviare. Din motiv că o partea din personal din subordine era pe buletin, toate operațiunile de aburire a cisternelor feroviare, închiderea și sigilarea cisternelor feroviare curate au fost executate de către mine personal împreună cu maistru din subordine d-l Alexandru Barbaroșie, până în jurul orelor 23.00. În seara zilei de 7 noiembrie 22 păcura din rezervorul de recepție avea o temperatură joasă, deci nu putea fi pompată. Funcționarea pompelor submersibile la PSR-1 are loc doar cu păcură fierbinte cu temperatura de peste 60 °C...

Aproximativ după ora 2 noaptea din 08 noiembrie 2022 a fost sunat de către Rusu Vladimir și comunicat despre faptul că a fost depistat o scurgere de abur în regiunea digului de protecția între rezervoarele de păcură nr. 1 și nr. 2.

Referitor la întrebarea cine din persoanele responsabile din cadrul entității a informat despre cazul respectiv și când Spînu Alexandr a răspunsă că în conformitate cu atribuțiile funcționale, în jurul orelor 6 dimineața a zilei de 8 noiembrie 2022, l-a sunat pe Munteanu Lilian – Director tehnic adjunct Producere, pe care l-a informat despre toate circumstanțele producerii incidentului. Munteanu Lilian a fost la fața locului în mai puțin de o oră din momentul înștiințării, fapt confirmat de personalul operativ. Aproximativ la ora 11 aceleiași zile Munteanu împreună cu Lupan Alexandru au fost prezenți locul incidentului. A fost informat că conducerea este la curent despre producerea incidentului. I-a informat despre acțiunile sale de mai departe, fără să primească careva indicații/recomandări pe marginea procesului de lichidare a consecințelor.

Reieșind din explicațiile expuse în nota informativă semnată de către Spînu Alexandr și conținutul ordinului de sancționare se reține că reclamantul a fost sancționat pentru evenimentele legate de serviciu care au avut loc la data de 7-8 noiembrie 2022.

Ca urmare instanța atestă că însăși angajatorul în actele emise indică faptul că executarea neconformă a obligațiilor funcționale manifestate prin organizare necorespunzătoarea a procesului de lucru privind înlăturarea consecințelor a fisurii (deranjamentului) și neîndeplinirea cerințelor normative din domeniul mediului în procesul de înlăturare a consecințelor fisurii (deranjamentului) care au fost constatate ca abateri disciplinare au avut loc la 7-8 noiembrie 2022.

În concluzie instanța atestă că în speță angajatorul a încălcat termenul de șase luni prevăzut la art. 209 alin.(2) Codul muncii, pentru aplicarea sancțiunii disciplinare.

Potrivit art. 14 Codul muncii ,(1) Curgerea termenelor de care prezentul cod leagă apariţia sau încetarea raporturilor de muncă începe în ziua imediat următoarea celei în care a fost determinată apariţia sau încetarea drepturilor şi obligaţiilor de muncă.(2) Termenele calculate în ani, luni sau săptămîni expiră la data respectivă a ultimului an, a ultimei luni sau săptămîni. În termenul calculat în săptămîni sau zile calendaristice se includ şi zilele nelucrătoare.(3) Dacă termenul calculat în luni expiră în luna care are un număr de zile mai mare sau mai mic decît cel al lunii în care a început curgerea termenului, atunci ziua expirării termenului se consideră ultima zi a lunii în care expiră termenul.(4) Dacă ultima zi a termenului este o zi nelucrătoare, atunci ziua expirării termenului se consideră prima zi lucrătoare imediat următoare.

Astfel, Ordinul nr.677-p cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare lui Spînu Alexandr, Șef serviciu în industria prelucrătoare (Serviciul combustibil) sub formă de - mustrare aspră din 08 septembrie 2023, a fost emis cu încălcarea legii, temei pentru care instanța va dispune anularea acestuia.

Or, termenul în interiorul căruia angajatorul Termoelectrica SA urma să-i aplice sancțiune disciplinară în privința lui Spânu Alexandr, instanța o consideră începând cu 09 noiembrie 2022 până la 10 mai 2023, însă după cum rezultă termenul a fost depășit, iar ordinul a fost emis la 08 septembrie 2023.

Astfel, la expirarea oricăruia dintre termenele de aplicare a sancţiunilor disciplinare, angajatorul este privat de dreptul de a-i aplica salariatului vreo sancţiune disciplinară.

Totodată, referitor la pretenția reclamantului cu privire la încasarea prejudiciului moral în măruime de un salariu mediu, potrivit art. 90 alin. (3) Codul muncii, instanța o consideră neîntemeiată și pasibilă de respingere din următoarele motive.

Prevederile art. 90 Codul muncii invocate de către reclamant statuează că, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia.

(2) Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în:

a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absenţă forţată de la muncă într-o mărime care nu va depăşi 12 salarii medii lunare ale salariatului în cazul transferului sau al eliberării nelegitime din serviciu;

b) compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultarea specialiştilor, cheltuielile de judecată etc.);

c) compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

(3) Mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanţa de judecată, ţinîndu-se cont de aprecierea dată acţiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decît un salariu mediu lunar al salariatului.

(4) În locul restabilirii la locul de muncă, părţile pot încheia o tranzacţie de împăcare, iar în caz de litigiu – instanţa de judecată poate încasa de la angajator, cu acordul salariatului, în beneficiul acestuia, o compensaţie suplimentară la sumele indicate la alin.(2) în mărime de cel puţin 3 salarii medii lunare ale salariatului.

La fel, instanța reiterează prevederile art.329 Codul muncii, care statuează că, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligaţiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părţi. Litigiile şi conflictele apărute în legătură cu repararea

prejudiciului moral se soluţionează de instanţa de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

Astfel, la examinarea cerinței privind compensarea prejudiciului moral instanța conchide că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Prin prisma art. 2036 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Instanța reţine că, obligaţia de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral o exercită partea vătămată, de aceea în cerere despre compensarea prejudiciului moral trebuie să indice de către cine, în ce circumstanţe şi în baza a căror acţiuni (inacţiuni) i-au fost cauzate suferinţele morale (psihice) sau fizice, prin care se manifestă acestea.

Astfel la determinarea mărimii compensaţiei pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în consideraţie atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferinţelor psihice sau fizice părţii vătămate, cât şi datele obiective care certifică acest fapt.

Prin urmare raportând norma indicată supra și ținând cont de faptul că instanța a stabilit reclamantul nu a probat cauzarea din partea pârâtului a unor suferințe psihice sau lezarea unor alte drepturi nepatrimoniale ce urmează a fi compensate în bani, instanța va respinge pretenția reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată.

Corespunzător instanța ține să sublinieze și faptul că prin anularea Ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare lui Spînu Alexandr nr. 677-p din 08 septembrie 2023, reclamantul va intra în drepturile sale depline în calitate de salariat, astfel se va produce o echitate.

Referitor la solicitarea privind încasarea cheltuielilor de judecată sub forma de cheltuieli de asistență juridică, instanța menționează potrivit art. 94 alin (1) cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform art.96 alin.(1) cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Corespunzător la cerința privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime totală de 3500 lei, instanța ține să menționeze că la determinarea caracterului rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică, prezintă relevanță și jurisprudența CtEDO.

La caz, pentru a verifica caracterul echitabil al sumei compensatorii, instanța va analiza rezonabilitatea și necesitatea cheltuielilor de asistență juridică prin prisma complexității cauzei, dificultății întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportului avocatului la soluţionarea cauzei, timpului şi muncii depuse de avocat.

La fel, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei;

timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa; faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză.

Potrivit pct.15 al Recomandării Consiliului Uniunii Avocaţiilor din 30.03.2012 privind cuantumul onorariilor avocaţiilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Conform pct.21[1] a hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile nr. 25 din 28.06.2004, soluţionînd cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată, instanţele vor reţine următoarele: Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b. copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

La caz, luând în considerație admiterea parțială a acțiunii privind anularea ordinului de sancționare disciplinară precum și dovada achitării onorariului avocatului, complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, rezultatul obţinut, precum și faptul că reclamantul a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică doar pentru întocmiterea cererii de chemare în judecată, or avocatul nu a fost prezent la examinarea litigiului, instanţa de judecată, admite parțial cererea reclamantului și va încasa suma de 1000 (una mie) lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, care este una reală, necesară şi rezonabilă.

În acest sens, instanţa de judecată, luând în considerație argumentele și obiecțiile reprezentanților părților, întru respectarea prevederilor legislației naționale și internaționale, inclusiv Convenția Pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, adoptată la 04.11.1950, în vigoare pentru Republica Moldova din 12.09.1997, care stipulează că „cauza sa să fie judecată în mod echitabil”, având în vedere principiul contradictorialităţii şi egalitatea părţilor în drepturile procedurale, a creat condiţii egale părţilor pentru exercitarea drepturilor lor, cât și pentru prezentarea probelor necesare, în sensul confirmării argumentelor invocate, astfel cum se stipulează în art.118 cod de procedură civilă, că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 CPC al RM, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Spînu Alexandr către SA „Termoelectrica” privind anularea ordinului de sancționare, încasarea prejudiciului moral și cheltuielile de judecată.

Se anulează ordinului nr.677-p din 08.09.2023 privind aplicarea sancțiunii sub formă de mustrare aspră în privința lui Spînu Alexandr.

Se încasează de la SA „Termoelectrica” în beneficiul lui Spînu Alexandr cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1000 (una mie) lei.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de în apel în Curtea de Apel în Chişinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Președintele ședinței
Judecătorul Octavian DVORNIC